

**UCHWAŁA NR LXV/535/2023
RADY MIEJSKIEJ W SZPROTAWIE**

z dnia 28 listopada 2023 r.

**w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Szprotawa na 2024 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r., poz. 40, 572, 1463 i 1688), art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r., poz. 2151), art. 10 ust. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r., poz. 1939, z 2022 r., poz. 2600), art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2023 r., poz. 571), Rada Miejska uchwała:

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Szprotawa na 2024 rok**

Rozdział 1.

Postanowienia ogólne

§ 1. 1. Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii są środki finansowe budżetu gminy stanowiące dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wniesione przez podmioty gospodarcze w roku 2024, zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r., poz. 2151).

2. Środki finansowe, o których mowa w ust. 1, stanowią dochód gminy, który w całości jest przekazywany na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii.

Rozdział 2.

Cele programu

§ 2. 1. Celem głównym Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest ograniczenie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych i używania innych substancji psychoaktywnych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Szprotawa oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych. Kształtowanie polityki alkoholowej oraz przeciwdziałania narkomanii poprzez zapobieganie powstawaniu nowych problemów uzależnień. Wzrost kompetencji mieszkańców i uczniów szkół znajdujących się na terenie gminy z zakresu problematyki uzależnień i zachowań ryzykownych.

2. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu, narkotyków, uzależnień behawioralnych, wytycza główne kierunki działań profilaktycznych oraz działań mających na celu rozwiązywanie problemów uzależnień, integrację i reintegrację społeczną osób uzależnionych i współuzależnionych, członków ich rodzin.

3. W roku 2024 cele główne określone w ust. 1 będą kontynuacją podjętych działań w latach poprzednich i planuje się je realizować poprzez następujące cele szczegółowe:

- 1) zapewnienie dzieciom i młodzieży dostępu do programów profilaktycznych z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej;
- 2) prowadzenie edukacji publicznej z zakresu problemów uzależnień od alkoholu, narkotyków i innych uzależnień;
- 3) zapewnienie pomocy opiekuńczej i wychowawczej dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych problemem uzależnienia i uzależnionych od alkoholu, narkotyków itp. m.in. poprzez organizację letniego wypoczynku, finansowanie kosztów prowadzenia placówek wsparcia dziennego (wynagrodzenia, dożywianie dzieci i młodzieży, zakup materiałów, koszty wycieczek - według wskazań oferty);
- 4) zmniejszanie rozmiarów naruszeń prawa na rynku alkoholowym;
- 5) zwiększenie dostępu do profesjonalnej pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych, zagrożonych uzależnieniem i współuzależnionych, członków ich rodzin;

- 6) promowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia oraz alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci, młodzież oraz dorosłych;
- 7) wzmacnianie kompetencji członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pracowników pomocy społecznej, oświaty, policji, służby zdrowia, straży miejskiej w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przepisów prawa, podejmowania interwencji w sytuacjach problemowych poprzez organizowanie szkoleń, wymianę doświadczeń, monitorowanie i diagnozowanie sytuacji związanej z rozmiarem uzależnień w gminie;
- 8) wspieranie środowisk anonimowych alkoholików poprzez finansowanie kosztów utrzymania i prowadzenie punktu konsultacyjnego, zakup materiałów edukacyjnych itp.

4. Integralną częścią Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest rozpoznanie środowiskowe uwzględniające diagnozę problemów lokalnych oraz zasobów w sferze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i innych uzależnień jakimi dysponuje gmina. Bezpośrednio z diagnozą łączy się systematyczne monitorowanie zmian i trendów w zakresie problemów i postaw związanych z problemami obejmującymi wszystkie obszary Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w tym profilaktykę szkolną, środowiskową, lecznictwo odwykowe, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, edukację publiczną oraz rynek napojów alkoholowych.

Rozdział 3.

Zadania programu i sposób ich realizacji

§ 3. 1. Większość zadań realizowanych na poziomie gminy, zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r., poz. 2151) i ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r., poz. 1939, z 2022 r., poz. 2600), w obszarze profilaktyki szczególnie uniwersalnej i edukacji społecznej jest wspólnych lub zbieżnych, a ich adresatami są te same lub pokrewne grupy osób. Zasadne więc jest przyjęcie do realizacji zadań zapisanych w wymienionych ustawach jednego Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Nowoczesne podejście do profilaktyki, leczenia i rehabilitacji musi zakładać kontekst wszystkich uzależnień ze względu na upowszechniające się wzory łączenia substancji i przenoszenia uzależnień.

2. Główne zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w szczególności będą obejmować:

- 1) **Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób dorosłych, młodzieży, dzieci i ich rodzin, współuzależnionych, uzależnionych i zagrożonych uzależnieniami od alkoholu, narkotyków i uzależnień behawioralnych.** Cel: ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych, Planowane działania:
  - a) organizowanie pomocy terapeutycznej w formie programu psychoterapii, edukacji grupowej i indywidualnej prowadzonej przez kompetentne organizacje i osoby fizyczne, zajmujące się problemem przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii, uzależnieniom behawioralnym tj.: - prowadzenie terapii, - organizowanie spotkań edukacyjno-terapeutycznych, - prowadzenie grupy wstępnej, - prowadzenie grupy zaawansowanej.
  - b) rozwijanie i wspieranie działalności punktu informacyjno– konsultacyjnego między innymi, poprzez: - motywowanie osób uzależnionych do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, - kierowanie do leczenia specjalistycznego, - motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie do zmiany szkodliwego wzoru picia, - udzielanie i gromadzenie informacji o formach profesjonalnej pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej osobom uzależnionym i współuzależnionym w ośrodkach na terenie gminy, powiatu, regionu, województwa, - rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy, - inicjowanie interwencji kryzysowej, - udostępnianie materiałów informacyjnych na tematy związane z uzależnieniami od środków psychoaktywnych, - udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym.
  - c) finansowanie opinii biegłych sądowych tj. psychologa i psychiatry w przedmiocie uzależnień.
- 2) **Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomania, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.** Cel: ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego, w tym szkód zdrowotnych i rozwojowych dzieci z ww. rodzin. Planowane działania:

- a) współpraca merytoryczna z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zakresie poradnictwa, udzielania pomocy psychologicznej i prawnej w Punkcie Wsparcia Psychologicznego, funkcjonującym przy Ośrodku Pomocy Społecznej,
  - b) podejmowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych czynności interwencyjno – motywujących wobec osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków do poddania się leczeniu odwykowemu, terapii lub oddziaływaniom korekcyjno– edukacyjnym,
  - c) prowadzenie w szkołach, przedszkolach, placówkach wsparcia dziennego działań z zakresu profilaktyki uzależnień (zajęć profilaktycznych, zajęć psychoedukacyjnych dla rodziców i treningów psychoedukacyjnych dla nauczycieli i wychowawców, spotkań terapeutycznych),
  - d) współpraca merytoryczna z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
  - e) realizacja procedury interwencji "Niebieskich kart" przez gminną komisję w jednostkach komisariatu policji, ośrodka pomocy społecznej, oświaty, służby zdrowia.
- 3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczęszczających w pozalekcyjnych programach opiekuńczo- wychowawczych. Cel: zwiększenie świadomości wśród dzieci i młodzieży nt. zagrożeń wynikających z używania alkoholu, narkotyków i innych substancji uzależniających, uzależnień behawioralnych. Planowane działania:**
- a) tworzenie zintegrowanego systemu uniwersalnej, selektywnej i wskazującej profilaktyki problemowej obejmującej dzieci i młodzież, nauczycieli, rodziców oraz inne grupy społeczne mające wpływ na kształtowanie polityki trzeźwościowej:
    - współpraca z placówkami oświatowymi oraz placówkami wsparcia dziennego,
    - współpraca z grupami społecznymi i zawodowymi mającymi swój udział w kreowaniu polityki trzeźwościowej na terenie gminy,
    - działania na rzecz ograniczania dostępności alkoholu dla nieletnich,
    - wdrażanie programów profilaktyczno– interwencyjnych dla młodzieży upijającej się,
    - działania edukacyjne i informacyjne skierowane do całej populacji miasta i gminy, wdrażanie ogólnopolskich kampanii,
    - realizowanie rekomendowanych programów profilaktycznych, psychoedukacyjnych, korekcyjno- edukacyjnych przez certyfikowanych pedagogów, trenerów dla dzieci i młodzieży z grup ryzyka,
    - prowadzenie działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym.
  - b) prowadzenie działań profilaktycznych wspartych różnymi przedsięwzięciami sportowo– rekreacyjnymi, muzycznymi i edukacyjnymi,
  - c) edukacja zdrowotna:
    - prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych, w tym kampanii edukacyjnych, dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu i narkotyków dla konsumentów i ich otoczenia oraz uzależnień behawioralnych,
    - prowadzenie działań edukacyjnych dla dorosłych w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu i spożywania narkotyków przez dzieci i młodzież oraz uzależnień behawioralnych,
    - upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym i narkomanii,
    - upowszechnianie wiedzy na temat szkód wynikających z picia alkoholu i spożywania narkotyków przez kobiety w ciąży.
- 4) Organizowanie i prowadzenie placówek wsparcia dziennego, wspartych programami profilaktycznymi. Cel: prowadzenie działań edukacyjnych, opiekuńczych i rozwojowych wobec dzieci i młodzieży, pochodzących w szczególności z rodzin dysfunkcyjnych z problemem alkoholowym, narkomanii i innych uzależnień wobec ich rodziców/ opiekunów. Planowane działania:**
- a) udzielenie dotacji na prowadzenie placówek wsparcia dziennego,
  - b) zakup i dystrybucja materiałów informacyjno–edukacyjnych (broszur, plakatów, literatury itp.) w zależności od potrzeb i możliwości finansowych.
- 5) Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych w celu ograniczenia zjawiska sprzedaży alkoholu osobom nieletnim, nietrzeźwym i na kredyt. Cel: przeciwdziałanie naruszeń przepisów prawa. Planowane działania:**
- a) organizowanie szkoleń dla sprzedawców,

- b) zakup materiałów informacyjno-edukacyjnych,
  - c) prowadzenie kontrolowanego zakupu alkoholu.
- 6) **Podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach. Cel:** przeciwdziałanie naruszeń przepisów prawa i działania o charakterze profilaktycznym. Planowane działania:
- a) zakup materiałów informacyjno-edukacyjnych,
  - b) działania edukacyjne.
- 7) **Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii. Cel:** poszerzenie i urozmaicenie działań o charakterze profilaktycznym. Planowane działania:
- a) współpraca z instytucjami (ośrodkiem pomocy społecznej, szkołami, przedszkolami, służbą zdrowia, komisariatem policji, domem kultury, sądem, itp.), organizacjami pozarządowymi, osobami fizycznymi, którzy są współrealizatorami programu,
  - b) współpraca z mediami,
  - c) organizowanie letniego wypoczynku dla dzieci i młodzieży z grupy ryzyka, pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych, z problemem alkoholowym i narkomanii,
  - d) organizowanie i prowadzenie placówek wsparcia dziennego, dla dzieci i młodzieży z grupy ryzyka, pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych, z problemem alkoholowym i narkomanii,
  - e) doposażanie szkół, przedszkoli i innych placówek w pomoce (materiały dydaktyczne, terapeutyczne) oraz sprzęt niezbędny do realizacji zajęć,
  - f) wspieranie środowisk anonimowych alkoholików (finansowanie kosztów utrzymania i prowadzenia punktu konsultacyjnego, zakup usług i materiałów edukacyjnych).
- 8) **Udzielanie pomocy osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób. Cel:** ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego oraz integracja społeczna. Planowane działania:
- a) Realizowanie zadań związanych z integrowaniem ww. osób ze środowiskiem lokalnym poprzez:
    - współfinansowanie kosztów reintegracji społecznej uczestników Centrum Integracji Społecznej, (współfinansowanie uczestnictwa w warsztatach),
    - prowadzenie innych działań związanych z integracją społeczną i zawodową osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków i ich rodzin.
- 9) **Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.**

3. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- a) członkom komisji przysługuje z tytułu udziału w organizowanych szkoleniach, konferencjach, seminariach z zakresu rozwiązywania problemów alkoholizmu, narkomanii, uzależnień behawioralnych i przeciwdziałania przemocy w rodzinie, pokrycie związanych z tym kosztów udziału i dojazdu celem podniesienia kompetencji zawodowych,
- b) członkom komisji przysługuje wynagrodzenie za udział w posiedzeniu i pracach w komisji,
- c) wynagrodzenie o którym mowa w pkt b nie przysługuje, gdy członek komisji wykonuje czynności, w godzinach pracy i za te godziny otrzymuje wynagrodzenie w ramach stosunku pracy,
- d) wynagrodzenie, o którym mowa w pkt b, ustala się w następującej wysokości: - Przewodniczący Komisji – 800 zł (brutto), - Zastępca Przewodniczącego Komisji – 700 zł (brutto), - Sekretarz Komisji – 700 zł (brutto), - Członek Komisji – 600 zł (brutto).

Rozdział 4. Realizacja programu

§ 4. 1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych koordynuje i realizuje zadania Programu, przy współpracy z placówkami oświatowymi, ośrodkiem pomocy społecznej oraz policją.

2. Za realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii od strony finansowej odpowiada Burmistrz.

3. Burmistrz w terminie do 31 marca 2025 r. przedłoży Radzie Miejskiej informację z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii oraz uzyskanych efektach w 2024 r.

§ 5. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Szprotawy.

§ 6. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r. i podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Andrzej Stambulski